

J. J.

Z historii górnictwa

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 9/3-4, 417

1964

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MUZEALNICTWO TECHNICZNE

Numer 11 rocznika „Muzealnictwo”¹ z 1963 r. zawiera m.in. dwa artykuły z dziedziny muzealnictwa technicznego. Pierwszy z nich, *Muzeum Historii Włókiennictwa w Łodzi*, pióra mgr Krystyny Kondratiuk, dyrektora tego muzeum, obejmuje dość obszerny zarys dotychczasowej działalności placówki, opis jej zbiorów i ekspozycji oraz koncepcji programowych. Jak wiadomo, muzeum powstało w 1959 r. z Działu Tkactwa Muzeum Sztuki w Łodzi, trzeba jednak podkreślić, że aspekty historyczne były uwzględniane w tym dziale od początków jego istnienia, tj. od 1952 r. Ta właśnie okoliczność umożliwiła postawienie Muzeum Historii Włókiennictwa w krótkim czasie w rzędzie najpoważniejszych placówek muzealnictwa technicznego w Polsce.

Drugi artykuł, *Dział Winiarski w Muzeum Okręgowym w Zielonej Górze*, napisany przez Bogdana Kresa, zawiera zwięzły opis tamtejszych zbiorów, z wymienieniem najciekawszych i najcenniejszych eksponatów. Dział Winiarski muzeum w Zielonej Górze jest jedyną obecnie tego rodzaju ekspozycją w Polsce. Autor zwraca uwagę, że w związku z tradycją miasta dział jest otoczony w muzeum szczególną opieką.

J. J.

Z HISTORII GÓRNICZWA

W numerze 7—8/1963 „Przeglądu Górniczego” doc. Stanisław Kossuth opublikował artykuł *Pierwsze sortownie i płuczki węgla w Zagłębiu Górnosląskim*. Autor, zajmując się zakresem i sposobami mechanicznej przeróbki węgla od początków jego eksploatacji na skalę przemysłową, podkreślił, że zakres ten i sposoby zależały w poszczególnych okresach od potrzeb i wymagań odbiorców węgla. Na wstępie zostały przedstawione prymitywne sposoby sortowania węgla, a następnie pierwsze sortownie, powstałe w II połowie XIX w. Autor podał konkretne przykłady tych ostatnich z ich opisami i rysunkami, wykazując stopniowy postęp techniczny w urządzeniach sortowniczych. W końcowej części artykułu znalazły się informacje na temat okoliczności zainstalowania pierwszych płuczek oraz ich opis.

W „Wiadomościach Górniczych”, w systematycznie prowadzonym dziale *Górnictwo w 1000-leciu Państwa Polskiego*, ukazały się następujące artykuły: w nrze 9/1963 zamieszczony został kolejny szkic dra Jerzego Jarosa *Z dziejów techniki górniczej w Górnosląskim Zagłębiu Węglowym**, autor przedstawił tu metody eksploatacji złoża węglowego w końcu XVIII i I połowie XIX w.; w nrze 11/1963 ten sam autor opisał dzieje obecnej kopalni Murcki na tle dziejów górnictwa węglowego w tym rejonie. Warto przypomnieć za autorem, że pierwsza wzmianka źródłowa o zastosowaniu węgla kamiennego w okolicach obecnych Murcek pochodzi z połowy XVII w. *Zarys dziejów kopalni Murcki* został doprowadzony do okresu współczesnego.

J. J.

¹ Jest to organ Ośrodka Dokumentacji Zabytków Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Sztuki.

* Por. notatkę w nrze 2/1963 „Kwartalnika”, s. 304.